Ajuntament de
Torroella de Montgrí

27/02/2020

Finalitza la primera gran intervenció al conjunt medieval de Santa Maria del Palau, al massís del Montgrí

L'Ajuntament de Torroella de Montgrí i la Diputació de Girona han finalitzat els treballs de consolidació i restauració de l'emblemàtica església romànica de Santa Maria del Palau, emplaçada al Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter. L'actuació es va iniciar la tardor de 2017 i s'ha desenvolupat en tres fases. Ha incorporat un exhaustiu estudi arqueològic que, entre d'altres troballes, ha posat al descobert la base de l'antic absis semicircular romànic, que podria datar del segle XI i que posteriorment es va substituir per l'actual, una capçalera recta. Aquest canvi d'absis és un element característic del gòtic inicial SXII-XIII, a la comarca. Gràcies a les excavacions realitzades s'ha pogut fer un estudi detallat de l'interior de la nau de l'església, de l'espai de la galilea i d'un espai que podria fer funcions de sagristia.

La regidora de Patrimoni, Natàlia Navarro, assegura que «amb aquesta primera gran intervenció al conjunt medieval s'ha aconseguit garantir la preservació d'unes restes d'altíssim valor patrimonial, que es trobaven en molt mal estat i en risc de perdre's». Recorda que «malgrat el seu estat d'abandonament inicial, l'església conservava una bona part de l'estructura, que s'ha aconseguit estabilitzar i valoritzar a partir de recuperació dels seus principals elements arquitectònics.»

L'edifici manté els elements essencials del gòtic inicial del segle XII, a la comarca: volta apuntada, portes d'arcs en degradació, finestres de doble biaix i arcs de mig punt i parament de carreus ben escairats i allisats que formen filades ben seguides, a més de la inexistència d'absis semicircular

A banda de l'església, el recinte inclou les restes d'un antic poblament que va ser habitat des del segle II

aC., en època romana, fins a la baixa edat mitjana. Es creu que va ser desocupat progressivament per l'avanç de les dunes i pel desplaçament de la població cap al nucli de l'Escala.

Es treballs de consolidació també han posat den relleu una de les grans singularitats d'aquest conjunt: la importància que ha tingut en la interacció entre l'home i el medi, en un paisatge fortament humanitzat, testimoni de les civilitzacions més antigues.

La intervenció arquitectònica s'ha fet als tres grans espais del temple romànic: el nàrtex, la nau principal i l'espai lateral de la sagristia. A la nau principal s'ha rebaixat fins a 70 cm, però a la sagristia el rebaix ha arribat fins als 2 metres, ja que s'hi havia anat acumulant una gran quantitat de material, sobretot pedres. Els treballs han posat al descobert, entre altres elements d'interès, un fragment de la pavimentació original de l'edifici, a l'interior de la nau principal; una part de l'enllosat del porxo; restes d'una escala d'accés, d'època més moderna i la fonamentació de l'absis semicircular del S.XI.

L'actuació ha tingut un cost d'uns 75.000 euros, dels quals la Diputació de Girona ha finançat el 60 per cent mitjançant el Pla de Monuments, la línia de subvencions que concedeix per a la restauració i conservació de béns immobles amb valor patrimonial de les comarques gironines, que va destinar 1.249.000 euros el 2019 en 53 actuacions.

Visita institucional
Aquest matí, responsables polítics i tècnics de l'Ajuntament i la Diputació han fet una visita in situ per conèixer amb detall les actuacions i formalitzar simbòlicament la finalització dels treballs desenvolupats durant els darrers tres anys. Hi han participat, l'alcalde, Jordi Colomí; la regidora de Patrimoni, Natàlia Navarro; el director del Museu de la Mediterrània, Gerard Cruset; el diputat de la Diputació de Girona, Jordi Masquef, i l'arquitecte director de l'obra, Josep Maria Fortià.

Navarro ha argumentat que properament s'instal·laran plafons informatius i no descarta que l'Ajuntament continuï intervenint al conjunt, en aquest cas promovent, per més endavant, una excavació a l'entorn on se suposa que hi havia hagut el poblament d'època romana.